

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

СЛУЖБОВА-БОЙОВА ПІДГОТОВКА ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

*Матеріали
міжнародного науково-практичного
круглого столу
30 листопада 2022 року
м. Одеса*

ОДУВС
2022

УДК 614.88:351.74(477)
С916

Матеріали викладені у авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Службова-бойова підготовка як основа професійної С916 діяльності поліцейських : матеріали міжнар. науково-практичного круглого столу (м. Одеса, 30 листопада 2022 року). Одеса : ОДУВС, 2022. 204 с.

У збірнику представлені дослідження науково-педагогічних працівників, практичних працівників правоохоронних органів, ад'юнктів, слухачів, курсантів, студентів.

УДК 614.88:351.74(477)

© ОДУВС, 2022

**ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СКАНДИНАВСЬКОЇ
МОДЕЛІ ПІД ЧАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І
ПОРЯДКУ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ**

Кузяк Дарія,
курсант 301 навчального взводу
Херсонського факультету ОДУВС

Науковий керівник:
Ярошак Олег Ярославович,
старший викладач
кафедри спеціальної фізичної та вогневої підготовки
Херсонського факультету ОДУВС

Актуальність проблеми дослідження полягає в подальшому впровадженні поліцією стратегії забезпечення публічної безпеки та порядку в Україні за скандинавською моделлю в частині удосконалення дій правоохоронців, а також аналіз правоохоронного

досвіду щодо тактики дій у таких випадках та співвідношення її із нормами цієї моделі. Дану проблему у своїх працях висвітлюють такі вчені, науковці та практики, як Кобзар О. Ф., Юшкевич О. Г., Цуркан Д. В., Комісаров С. А. та інші.

Виклад основного матеріалу. Насамперед, відповідно до Конституції України, а саме ст. 39, кожен громадянин має право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування [1]. Згідно із цим положенням поліція повинна забезпечувати безпеку під час проведення зазначених вище заходів, тому з цією метою в українському законодавстві було впроваджено за основу та введено в дію скандинавську модель забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів. Вище закріплене право безпосередньо закріплене та визначається Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, яку було ратифіковано Верховною Радою України [2].

Особливо актуальними питання підготовки кваліфікованих працівників постають зараз в Україні, яка проходить період глибокої та послідовної реформи правоохоронних органів. Успіх роботи в цьому напрямку багато в чому залежить від можливості врахування попереднього досвіду навчання працівників поліції, що накопичений в інших країнах, запроваджених ефективних досягнень та перспективних сфер роботи під час навчання правоохоронців. Поліцейські системи розвинених країн, таких як Швеція, Франція, Великобританія, США, Італія, Японія, мають тривалу історію та значний досвід щодо боротьби зі злочинністю та підтримці громадського порядку. Цей досвід використовувався у реформуванні Національної поліції України, а прикладом реформи є поява нових підрозділів та понять/термінів роботи. Окрім добре відомого етапу створення української патрульної поліції можна також підкреслити появу нового підходу до підтримки громадського порядку. Прикладом є поява скандинавської моделі при забезпеченні громадської безпеки та створення підрозділів поліцейського діалогу.

За міжнародної підтримки НПУ планує запровадити нову національну філософію захисту громадян під час масових подій, таких як музичні фестивалі, спортивні змагання та демонстрації. Одним із ключових елементів цієї нової концепції захисту громадського порядку є введення діалогового поліцейського

підрозділу, який патрулює при проведенні визначеної події та підтримує контакт з організаторами заходу й членами натовпу, а також контролює джерела потенційних небезпек [4, с. 721-725].

Основною метою застосування даної стратегії було викорінення застарілої моделі поведінки у випадках масових заворушень, яка була нормою для міліції. Вона передбачає зменшення прямого контакту поліції та розлюченого натовпу за допомогою використання спеціальної техніки і певних тактичних планів дій поліцейських. Також однією із особливостей цього підходу є постійний контакт з громадянами, який забезпечується створенням підрозділів комунікації. Вони в свою чергу мають на меті деескалувати конфлікт, тобто перевести його в більш ослаблену форму, зменшити агресію людини та припинити її розповсюдження на інших осіб [3]. Ця модель передбачає застосування поліцейської сили тільки у випадках крайньої необхідності, а в протилежному випадку – зниження рівня поліцейського контролю, якщо захід проходить спокійно. Це робить роботу поліції більш ефективною, оскільки неконтрольований розподіл сил і засобів приводить до їх неналежного використання або навіть втрати та неприйняттого рівня травм чи матеріальної шкоди через використання надмірної кількості поліцейських ресурсів. Для того, щоб скандинавська модель коректно працювала, різноманітні підрозділи поліції повинні планувати та аналізувати якомога більше ризиків, а транспортні підрозділи повинні постійно бути напоготові, аби швидко впоратися із дестабілізуючими елементами в натовпі та вивести їх із зони масового заходу [4, с. 721-725].

Отже, дослідивши дану проблему, можна зробити висновок про те, що протягом останніх років спостерігається певний прогрес застосування скандинавського методу забезпечення публічної безпеки та порядку, а також констатувати його ефективність (дійсно працює). Тому правоохоронні органи України повинні перейняти досвід закордонних держав під час реформування поліції в Україні та на власному прикладі демонструвати ефективність роботи підрозділів української поліції.

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст.141.
2. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та

протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції від 17 липня 1997 року № 475/97 ВР [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 40, ст. 263. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата доступу: 18.11.2022).

3. Про затвердження Концепції запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів: Наказ МВС України від 23 серпня 2018 року № 706.

4. Вайда Т. С., Круглик М. І. Загальні підходи до забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і громадського порядку під час масових заходів за скандинавською моделлю. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін* : зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю). (м. Полтава, 22 жовтня 2020 р.) / за ред. Пилипенко К.А. Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2020. С. 721-725.

Трішин Костянтин, Коломієць Юрій Роль тактичної медицини в підготовці поліцейських.....	84
Коляда Дар'я Удосконалення засобів індивідуального бронезахисту поліцейських під час виконання бойових завдань	86
Комяга Анатолій, Домніцак Володимир Фізична підготовка як комплекс заходів, спрямований на формування та вдосконалення умінь та навичок поліцейського	88
Носкова Тетяна, Комяга Анатолій Тактична медицина в системі професійної підготовки поліцейського.....	93
Кравчик Катерина Олександрівна Умови і фактори формування поведінки курсантів навчальних закладів МВС	96
Кравчик Катерина Олександрівна Втілення гендерної політики у службу діяльність Національної поліції України.....	100
Кузяк Дарія Основні аспекти застосування скандинавської моделі під час забезпечення публічної безпеки і порядку в діяльності Національної поліції України	103
Лимар Максим Щодо врегулювання організаційних питань у сфері професійного навчання спрямованих на підвищення рівня якісної складової професійної підготовки поліцейських.....	106
Любчич Д. О. Організація фізичної підготовки з курсантами ЗВО МВС України.....	108
Масоха Владислава Вогнева підготовка: вивчення дисципліни під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану	111
Маяцька Єлизавета Спеціальна фізична підготовка як обов'язкова складова професійної готовності поліцейських до здійснення ефективного несення служби з охорони громадського порядку	113
Мох Тетяна, Дулгер Володимир Роль та головні проблеми тактичної медицини в системі професійної підготовки поліцейського.....	117
Міхнєв Богдан Практичні питання щодо вивчення вогневої підготовки працівниками Національної поліції України.....	119